



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ  
ТА СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

# МАТЕРІАЛИ



**II Всеукраїнської науково-практичної  
інтернет- конференції  
молодих учених та здобувачів освіти**

**«Актуальні проблеми фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук»**

**20 ЖОВТНЯ 2025 РОКУ**

м. Харків - 2025



- 1) Mula — у латині означає «віслиюк», а в українській мові як омонім може мати інші значення (наприклад, мул — осад на дні водойми).
- 2) Bar — латинське слово, що означає одиницю тиску, але в українській мові як омонім використовується для позначення невеликого ресторану чи бару, а також берегової смуги (через запозичення з інших мов).
- 3) Lava — у латині це природний силікатний розплав, вулканічна лава, а в українській — омонім, який може означати лаву як меблі, лаву як ряд людей або великий забій на шахті.

**Висновки.** Латинські запозичення унікальні тим, що вони не лише збагачують лексику української мови, а й сприяють інтелектуалізації мовного простору, утворюючи основу для розвитку наукової, медичної, юридичної та культурної термінології. Вони утворюють мовний зв'язок між українською та іншими європейськими мовами, зберігаючи спільні корені, що полегшує вивчення іноземних мов і підтримує міжнародне співробітництво у сфері науки та освіти. Запозичення з латини також процесуально впливають на мовну систему України, забезпечуючи лексичну гнучкість і розвиток омонімії, що підвищує комунікативний потенціал мови.

## ЛАТИНСЬКІ НАПИСИ НА ШЕВРОНАХ ЗСУ

Немченко Д.С.

Науковий керівник: доц. Лисенко Н.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

[diananemchenko3101@gmail.com](mailto:diananemchenko3101@gmail.com)

**Вступ.** У сучасних Збройних силах України важливе місце посідає військова символіка, зокрема шеврони. На них відображають герби, історичні знаки, гасла та девізи, які підкреслюють бойовий дух і традиції підрозділів. Особливу увагу привертають латинські написи. Їх використання у військовій символіці Збройних сил України має на меті підкреслити спадковість традиції та водночас надати девізам універсальності й вагомості.

Наукове дослідження латинських написів на шевронах дозволяє не лише зрозуміти їх значення, а й простежити, як через символи та гасла формується ідентичність сучасного воїна-захисника.

**Матеріали та методи.** При проведенні дослідження було використано частково-пошуковий та описовий методи. Як фактичний матеріал ми обрали такі інтернет-джерела, як:

1. Ресурс, присвячений військовим і оборонним темам (<https://www.zsu.gov.ua/>).
2. Новинний ресурс vsim.ua (<https://vsim.ua/>).
3. Ukrainian Military Pages — популярний український мілітарний ресурс, що надає інформацію про Збройні сили України (<https://www.ukrmilitary.com/>).
4. Сайти магазинів, які реалізують військове спорядження (<https://dobroznak.ua/>).

Для визначення геральдичних термінів та тлумачення латинських висловів використовували відповідні сторінки вікіпедії (<https://commons.m.wikimedia.org/>, <https://uk.m.wikipedia.org/> та <https://uk.m.wikipedia.org/> тощо).

Додані матеріали містять систематизовану інформацію про латинські написи на шевронах, їхні значення та походження.

**Мета дослідження.** Виявлення та аналіз популярних латинських написів на шевронах українських військових підрозділів для з'ясування символічної функції та ролі у формуванні військової ідентичності Збройних сил України.

**Результати дослідження.** Для проведення дослідження було взято сім прикладів шевронів з латинськими написами. А саме:

1) “MILITES REGUM” (Піхота короля). Це напис символізує історичний зв'язок бригади з українською державною традицією. Коронований лев, що спирається на скелю, є елементом герба Галицько-Волинської держави, а також уособлює короля Данила, на честь якого названа бригада.

2) “ALIS NUMERO UNUM”(Перші у небі). Шеврон 15-ї бригади тактичної авіації. Орел символізує силу, швидкість та здатність панувати у повітрі. Використання латини підкреслює універсальність девізу та його зв'язок з європейськими військовими традиціями.

3) “VIVES IN UNITATE” (Сила в єдності). Шеврон 15-го армійського корпусу. Девіз наголошує на колективізмі, згуртованості та взаємній підтримці особового складу. Латинська мова робить гасло більш урочистим.

4) “VICTORIA AMAT FIDELIS” (Перемога любить вірних). Шеврон 38-ї окремої бригади морської піхоти імені Петра Сагайдачного. Символом бригади є цербер – міфічний триголовий пес, який охороняє ворота до пекла, щоб жодна потойбічна істота не вторглась в світ живих. Він символ пильності, сили та вірності службовому обов'язку.



5) “VIDEMUS NON CONDONAMUS” (Ми бачимо – ми не прощаємо). Шеврон 164-ї радіотехнічної бригади Збройних сил України. Центральний елемент – жовтий хрест із розбіжними блискавками, що влучно передає суть радіотехнічних військ: виявляти, фіксувати, реагувати. Синьо-зелений фон символізує небо та землю.

6) “AMAT VICTORIA CURAM” (Перемога любить підготовку). Шеврон 142-го Навчально-тренувального центру Сил спеціальних операцій Збройних сил України. Голова вовка асоціюється із силою, витривалістю та рішучістю. Тризуб є державним гербом України та символом суверенітету.

7) “FORTITUDO.HONOR.VICTORIA” (Мужність. Честь. Перемога). Шеврон 155-ї окремої бригади Збройних сил України, що є частиною сухопутних військ. Мечі та зброя символізують готовність до захисту, а також участь в боях. Щит є основним гербованим елементом, що символізує захист та оборону.

**Висновки.** Латинські написи на шевронах Збройних сил України відображають основні цінності та бойовий дух підрозділів. Вони символізують мужність, чесність та прагнення до перемоги, що є основою морального та бойового стану. Використання латинських написів підкреслює зв’язок сучасних українських військ з історичними традиціями та культурною спадщиною, а також сприяє формуванню єдності та патріотизму серед особового складу. Кожен напис на шевроні, завдяки своїй історії, несе глибокий сенс і нагадує військовослужбовцям про традиції та цінності, що формуються століттями.

## **ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕЙМІФІКАЦІЇ ТА ІНТЕРАКТИВНИХ ПІДХОДІВ У ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ**

Олійник А.А.

Відокремлений структурний підрозділ «Запорізький гуманітарний фаховий  
коледж Національного університету «Запорізька політехніка»

м. Запоріжжя, Україна

[alinaolijnyk1201@gmail.com](mailto:alinaolijnyk1201@gmail.com)

**Вступ.** Сучасний етап розвитку освіти характеризується пошуком нових, ефективних педагогічних технологій, здатних забезпечити якісну підготовку фахівців, що відповідає вимогам ринку праці. У закладах фахової передвищої освіти (ФПО) українська мова та література викладається як загальноосвітня дисципліна, спрямована не лише на формування комунікативної компетентності, але й на